

Pramene slovenskej hudby V. 1. Písomné hudobné pramene 16. – 18. storočia na Slovensku. 2. Služby pre osoby so zdravotným postihnutím, Autorský zákon a metodika spracovania hudobných dokumentov, Virtuálna národná fonotéka

Cyklické hudobné konferencie organizované SNS IAML sa konajú pravidelne každý rok v inom meste a inej inštitúcii, ktorá sa zaoberá aj hudobnými aktivitami.

V dňoch 22. - 23. septembra 2015 sa uskutočnila v priestoroch Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči 5. konferencia hudobných knihovníkov, archivárov a múzejníkov pod názvom *Pramene slovenskej hudby V. 1. Písomné hudobné pramene 16. – 18. storočia na Slovensku. 2. Služby pre osoby so zdravotným postihnutím, Autorský zákon a Metodika spracovania hudobných dokumentov, Virtuálna národná fonotéka*. Hlavnými organizátormi konferencie boli Slovenská národná skupina IAML a Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči, ktorá podujatie organizovala vo svojich priestoroch. Podujatia sa zúčastnilo 35-45 účastníkov z celého Slovenska a Čiech, z rôznych inštitúcií zaoberajúcich sa hudbou.

Pred konferenciou sa uskutočnilo Plenárne zasadnutie Slovenskej národnej skupiny IAML, na ktorom bola zhodnotená činnosť roka 2014 a stanovené perspektívy roka 2015. V roku 2015 sa nepodarilo z finančných dôvodov zástupcom SNS IAML aktívne sa zúčastniť Výročnej medzinárodnej konferencie IAML, ktorá sa tento rok uskutočnila v New Yorku v USA. Na plenárnom zasadnutí odzneli zaujímavé informácie a prezentácia z tejto konferencie od českej kolegyne Mgr. Zoji Seyčkovej, ktorej sa podarilo zúčastniť sa na tomto podujatí spolu s kolegyňou Zuzanou Petráškovou z Národní knihovny v Prahe a s kolegyňou z Městské knihovny v Prahe.

Na plenárnom zasadnutí boli prediskutované viaceré problémy a zmeny, ktoré sa uskutočnili v roku 2014 v tejto nevládnej organizácii. Sekretariát SNS IAML už nefunguje v Slovenskej národnej knižnici, ale centrála má sídlo na adrese prezidenta SNS IAML PhDr. Anny Kucianovej, PhD. na Kuzmányho 8, 036 01 Martin. Prezidentka SNS IAML je individuálnym členom SNS IAML a IAML. Webová stránka SNS IAML bola presunutá z webu Slovenskej národnej knižnice na web Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči, kolegom by sme sa radi poďakovali za ich pomoc a aktivity v tejto oblasti, ako aj za spoluorganizovanie tejto konferencie a vytvorenie milého a príjemného prostredia pre rokovanie oboch podujatí.

Na Plenárnom zasadnutí v roku 2015 sa uskutočnili voľby do Predsedníctva SNS IAML, keďže predsedníčka PhDr. Anna Kucianová, PhD. a tajomníčka PaedDr. Martina Božeková

už nemôžu vykonávať svoju funkciu a Predsedníctvo opustili aj dve ďalšie členky – Ing. Mária Potočárová-Rybaričová, ktorá už nepracuje v ÚHV SAV a Mgr. Viera Baničová, ktorá odišla na dôchodok. Do nového Predsedníctva boli zvolené členky – PhDr. Anna Žilková, PhD. z Hudobného centra v Bratislave, Ľudmila Katová z Verejnej knižnice Jána Bocatia v Košiciach, Mgr. Magdaléna Kapala z ÚHV SAV v Bratislave, PhDr. Edita Bugalová, PhD. a Mgr. Miriam Das Lehotská zo Slovenského národného múzea – Hudobného múzea v Bratislave. Plenárne zasadnutie poverilo doterajšiu predsedníčku PhDr. Annu Kucianovú, PhD., aby viedla SNS IAML do obdobia, kým sa podarí novému Predsedníctvu dohodnúť nové sídlo SNS IAML a zvoliť zo svojich členov nového predsedu združenia. Malo by sa tak uskutočniť do konca roka 2015, kedy by sa malo uskutočniť aj odovzdanie celej agendy združenia novému predsedovi a do nového sídla centrály SNS IAML.

Po plenárnom zasadnutí pokračovala konferencia podľa stanoveného programu jednotlivými prednáškami. V prvom bloku Písomné hudobné pramene 16. – 18. storočia na Slovensku úvodná prednáška patrila Mgr. Kataríne Burgrovej, PhD., z Katedry hudobnej a výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty PU, ktorá predstavila Edíciu hudobných prameňov zo Spiša Musica Scepusii Veteris. PhDr. Zlatica Kendrová, PhD. zo Slovenského národného múzea – Hudobného múzea v Bratislave predstavila vo svojom príspevku Fontes Musicae Profanae v zrkadlení hudby na Spiši : marginálie k výstave v Ľubovnianskom múzeu na Hrade v Starej Ľubovni, ktorá sa konala v apríli – septembri 2015. Mgr. Vladimír Král a Mgr. Peter Martinček, doktorandi z Katedry muzikológie FFUK v Bratislave sa vo svojom príspevku venovali tvorbe Databázy viachlasnej hudby zo 16. a 17. storočia. Svetskej hudbe 16. - 18. storočia v písomných hudobných prameňoch Literárneho archívu SNK sa vo svojom príspevku venoval Mgr. Marcel Jánošík z Literárneho archívu SNK v Martine. Ďalší príspevok patrila Mgr. Michalovi Hottmarovi, PhD. z Katedry hudby Fakulty humanitných vied ŽU v Žiline, ktorý sa venoval Dielu Johna Dowlanda v lutnovej tlači Jeana Baptistu Besarda Thesaurus harmonicus 1603 ako súčasť Levočskej zbierky hudobnín. Ďalšie dva príspevky doktorandiek z Katedry muzikológie FFUK v Bratislave neodznili na podujatí, ale budú zverejnené v elektronickom zborníku z konferencie. Bude to príspevok Mgr. Magdalény Stýblovej o Svetskej tvorbe 18. storočia vo fonde hudobnín Diecézneho archívu v Nitre a príspevok Mgr. Veroniky Madarász o Tanečnej hudbe v zborníku Eleonóry Susanny Lanyiovej z roku 1729. Ďalší príspevok predniesol Mgr. Vladimír Tomko zo Základnej umeleckej školy v Levoči, ktorý zaujímavo prezentoval Pestrý zborník levočský a venoval sa aj problematike pôsobenia hudby na deti, mládež a dospelých a aj súčasnému stavu využívania hudby a celkovo vývoju kultúry, hlavne hudby v Slovenskej republike. Záver

prvého dňa rokovania konferencie patril dvom prednáškam 2. bloku Služby pre osoby so zdravotným postihnutím, Autorský zákon a Metodika spracovania hudobných dokumentov, Virtuálna národná fonotéka. V prvom príspevku Doc. Mgr. art. Karol Medňanský, PhD. z Katedry hudby Inštitútu hudobného a výtvarného umenia Filozofickej fakulty PU v Prešove predstavil Integráciu nevidiaceho študenta do edukačného procesu prípravy učiteľa hudby. Zaujímavosťou jeho príspevku bolo to, že na konferenciu prišla a svoje skúsenosti prezentovala nevidiaca absolventka ich katedry Mgr. Viera Petrovčinová, ktorá pôsobí ako učiteľka hudby v Humennom. Druhý príspevok Benjamíny Jakubáčovej z Knihnice Juraja Fándlyho v Trnave prezentoval služby a aktivity uvedenej knižnice pre hendikepovaných čitateľov pod názvom Žijú medzi nami (o práci s hendikepovanými čitateľmi). Celý prvý deň moderovala konferenciu prof. Marta Hulková, PhD. z Katedry muzikológie FFUK v Bratislave.

Konferencia pokračovala večer spoločenským stretnutím a zaujímavým programom, ktorý prezentoval Peter Marcinko z Levoče, povoláním policajt, ale zaoberajúci sa rôznymi netradičnými hudobnými nástrojmi, ktoré prezentoval, zahral na nich a stručne ich aj predstavil. Boli to rôzne druhy tradičných a netradičných píšťal, dva druhy gájd a špeciálny strunový nástroj vlastnej výroby. Po milom kultúrnom zážitku sa uskutočnilo spoločenské posedenie s príjemnou diskusiou o mnohých problémoch týkajúcich sa spracovania, využívania, prezentovania a vyučovania hudby, ako aj mnohých aktivít týkajúcich sa hudby a hudobných dokumentov.

Druhý deň podujatia moderovala PhDr. Anna Kucianová, PhD. V rámci druhého bloku konferencie sa predstavil nevidiaci učiteľ Peter Kolesár zo Základnej umeleckej školy v Levoči a Spojenej školy internátnej v Levoči, ktorý prezentoval Notopis v Braillovom písme ako pomôcku pre hudobno-umelecké vzdelávanie zrakovo postihnutých. Predstavil nám zápis hudobných diel v Braillovom písme, prezentoval zápis jednotlivých nôt a skladieb, ale po pár notách sme sa všetci účastníci stratili a neboli sme schopní držať krok s jeho pamäťou, ktorú musia mať nevidiaci v prípadoch zápisu a produkovania hudobných diel vynikajúcu. Po jeho prednáške nasledovala exkurzia po Slovenskej knižnici pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči, kde nám riaditeľ Ing. František Hasaj so spolupracovníkmi predstavili jednotlivé činnosti a práce, ktoré sú v ich pracovnej náplni, aby uľahčovali a spríjemňovali život našim hendikepovaným občanom. Žiaľ, dohodnutý príspevok na tému Používanie audiovizuálnych diel v knižnici, venovaný problematike nového Autorského zákona, ktorý bude platiť od 1. 1.2016, neodznel a nebude zverejnený. Pokúsime sa prezentovať uvedenú problematiku v budúcom roku. V ďalšom príspevku PhDr. Anna

Kucianová, PhD. predstavila Metodiku spracovania hudobných dokumentov vo formáte MARC 21 : verziu V 2.1, upravenú a doplnenú verziu verzie V 1.1, ktorá by mala vyjsť do konca roka 2015 v Slovenskej národnej knižnici v tlačenej podobe. Verzia V 1.1 je k dispozícii v elektronickej podobe v pdf formáte na webovej stránke Slovenskej národnej knižnice, vyšla v roku 2014. Záver podujatia patrilo zaujímavému príspevku kolegov z Českej republiky PhDr. Ivy Horovej z Prahy a Filipa Šíra, DIS z Brna, ktorí prezentovali svoj príspevok s názvom Virtuální národní fonotéka – jeden portál, dvě země, společné řešení. Je to pokus o vytvorenie českého portálu pre zvukové dokumenty Virtuální národní fonotéka (VNF), ktorý prevádzkuje Moravská zemská knihovna v Brně (MZK). Popisuje jeho obsah, hlavné funkcie a pridané hodnoty, ktorými sú napr. odkazy priamo na digitalizované nahrávky či do e-shopov. Vysvetľuje unikátnosť tohto elektronického informačného zdroja a jeho nezastupiteľnú úlohu pri príprave koncepcie ochrany, sprístupňovania a digitalizácie zvukového dedičstva Českej republiky. Súčasne popisuje aktivity MZK, ktoré prerastajú z prevádzkovateľa VNF na koordinátora a metodika pre celú problematiku zvukových dokumentov na národnej úrovni súčasného Česka, ale je záujem aj o spoluprácu so Slovenskou republikou, keďže mnohé zvukové dokumenty z minulého obdobia sa navzájom prelínajú a boli vydané pôvodne v bývalom Československu.

Podujatie uzavrela záverečná diskusia ku témam príspevkov, ktoré odzneli, ale aj o ďalších problémoch a aktivitách v oblasti hudby. Tradičná konferencia hudobných knihovníkov, archivárov a múzejníkov sa uskutoční aj v budúcom roku, bude to jej 6. ročník, ktorý sa bude konať v septembri 2016 na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre.

PhDr. Anna Kucianová, PhD.

Slovenská národná skupina IAML